

Zatwierdził:

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Jan Krzysztof Ardan

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
PROGRAMU WSPÓŁPRACY
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ
PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3
USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO
I O WOLONTARIACIE
NA LATA 2018 – 2020
ZA ROK 2019**

Kwiecień 2020 r.

SEKRETARZ STANU
Szymon Giżyński

Spis treści

Wstęp	3
Konsultacje publiczne	6
Wsparte inicjatywy, w tym otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego	7
Działania/projekty finansowane ze środków UE, w tym PROW 2014-2020.....	7
Patronat Ministerstwa.....	7
Wydarzenia z udziałem organizacji pozarządowych (warsztaty, seminaria, konferencje, spotkania, szkolenia)	9
Udział organizacji pozarządowych w komitetach, grupach, radach, zespołach	13
Priorytetowe zadania publiczne	22
Inne formy współpracy	24
Podsumowanie.....	25

Wstęp

Dwudziestego dziewiątego listopada 2017 r. weszło w życie Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na lata 2018 – 2020.

Uspołecznienie podejmowania decyzji i stanowienie prawa, pozwala uruchomić proces wzajemnego uczenia się partnerów, który prowadzi do innowacyjnych i niekonwencjonalnych rozwiązań, przełamujących proceduralne bariery na drodze do osiągnięcia zamierzonych efektów.

Program współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na lata 2018 – 2020, zwany dalej „Programem”, jest opracowywany na podstawie art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688).

Celem głównym programu jest stworzenie ram dla sprawnej i efektywnej współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zwanego dalej „Ministrem”, z organizacjami pozarządowymi, w tym określenie celów, zasad i priorytetów tej współpracy oraz sposobów jej realizacji tak, aby mogły być tworzone lepsze rozwiązania, uwzględniające potrzeby wszystkich zainteresowanych stron i ukierunkowane na realizację dobra wspólnego.

Celami szczegółowymi są:

1. Integracja działań Ministra ukierunkowana na podniesienie jakości współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi.
2. Identyfikacja organizacji pozarządowych, które chciałyby nawiązać współpracę z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zwanym dalej „Ministerstwem”.
3. Uspołecznienie Ministerstwa poprzez jego otwartość na opinie i potrzeby obywateli.
4. Zapewnienie i ułatwienie udziału organizacji pozarządowych w procesie tworzenia polityk publicznych.
5. Promowanie dobrych praktyk współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi, w tym zasad: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności oraz równości szans.

Zasady współpracy

Współpraca Ministra z organizacjami pozarządowymi odbywa się w oparciu o zasady współpracy, które zostały określone w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Zakres przedmiotowy

Program wspiera i ułatwia współpracę Ministra z organizacjami pozarządowymi w zakresie wynikającym z ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 945, z późn.zm.) oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1250). Zgodnie z tymi przepisami Minister kieruje trzema działami administracji rządowej, obejmującymi: rolnictwo, rozwój wsi i rynki rolne.

Obszar działań i kompetencji Ministerstwa na podstawie treści powyższej ustawy dotyczy zadań w zakresie:

Rolnictwa – dział ten obejmuje sprawy:

- 1) produkcji roślinnej i ochrony roślin uprawnych;
- 2) nasiennictwa, z wyłączeniem leśnego materiału rozmnożeniowego;
- 3) produkcji zwierzęcej i hodowli zwierząt;
- 4) ochrony zdrowia zwierząt, weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego oraz ochrony zwierząt;
- 5) nadzoru nad jakością zdrowotną:
 - a) środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego w miejscach ich pozyskiwania, wytwarzania, przetwarzania i składowania, a także w sprzedaży bezpośredniej, rolniczym handlu detalicznym oraz działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej,
 - b) żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego w rolniczym handlu detalicznym;
- 6) nadzoru nad obrotem produktami leczniczymi weterynaryjnymi i wyrobami medycznymi stosowanymi w weterynarii;
- 7) nadzoru nad zdrowotną jakością pasz oraz sprawy organizmów genetycznie zmodyfikowanych, przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych w zakresie niektórych zadań lub czynności określonych właściwymi przepisami;
- 8) izb rolniczych, związków zawodowych rolników i organizacji społeczno-zawodowych rolników.

Rozwoju wsi – dział ten obejmuje sprawy:

- 1) kształtowania ustroju rolnego państwa;
- 2) ochrony gruntów przeznaczonych na cele rolne;
- 3) scalania i wymiany gruntów, gleboznawczej klasyfikacji gruntów oraz podziału i ograniczenia nieruchomości na obszarze wsi;
- 4) infrastruktury wsi, w szczególności:
 - a) melioracji, w zakresie spraw nieobjętych działem gospodarki wodnej, zaopatrzenia wsi i rolnictwa w wodę oraz oczyszczania ścieków i gospodarki odpadami,
 - b) elektryfikacji i gazyfikacji w zakresie spraw nieobjętych działem gospodarka oraz telefonizacji wsi w zakresie spraw nieobjętych działem łączność,
 - c) prac urządzeniowo-rolnych na gruntach Skarbu Państwa;
- 5) rozwoju przedsiębiorczości, w tym w szczególności podnoszenia kwalifikacji zawodowych, wspomagania pozarolniczych form aktywności zawodowej i gospodarczej mieszkańców wsi;
- 6) ubezpieczenia społecznego rolników.

Rynków rolnych – dział ten obejmuje sprawy przetwórstwa i przechowalnictwa rolno-spożywczego, jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych i mechanizmów regulacji rynków rolnych.

Formy współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Program identyfikuje dwie podstawowe kategorie współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi:

Pozafinansowa, która obejmuje m.in. takie formy współpracy jak:

- 1) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi kierunków działalności i projektów aktów normatywnych oraz innych dokumentów opracowywanych w Ministerstwie;

- 2) tworzenie ciał opiniodawczo-doradczych, składających się m.in. z przedstawicieli sektora pozarządowego;
- 3) wspieranie przedsięwzięć organizowanych przez sektor pozarządowy poprzez przyznawanie honorowych patronatów Ministra;
- 4) inne formy (np. konferencje/seminaria, itp.).

Finansowa, która polega m.in. na zleceniu organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych i przekazywaniu dotacji. Obejmuje ona m.in. takie formy współpracy jak:

- 1) powierzanie lub wspieranie wykonywania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie (lub dofinansowanie) jego realizacji - otwarte konkursy ofert;
- 2) realizację działań/projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej (UE) (Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020).

Inne formy pozafinansowej współpracy z sektorem pozarządowym

Obok wymienionych i opisanych powyżej przykładów, Minister współpracuje z organizacjami pozarządowymi na zasadach pozafinansowych również poprzez:

- 1) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności przez organy administracji publicznej i organizacje pozarządowe;
- 2) organizację wspólnych konferencji i seminariów;
- 3) merytoryczne wsparcie dla organizacji pozarządowych;
- 4) inicjowanie lub organizowanie szkoleń poszerzających wiedzę organizacji pozarządowych w zakresie możliwości realizowania zadań publicznych, a także podnoszących umiejętności korzystania ze środków programów pomocowych;
- 5) popularyzacja działalności organizacji pozarządowych na stronach internetowych administracji publicznej i w mediach społecznościowych;
- 6) pomoc organizacjom w nawiązywaniu współpracy z administracją publiczną;
- 7) pomoc w nawiązywaniu współpracy międzynarodowej.

Priorytetowe zadania publiczne

Program współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi określa współpracę Ministerstwa z partnerami społecznymi w następujących obszarach priorytetowych:

WSPÓLNA POLITYKA ROLNA I WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA – poprawa i stabilizacja warunków ekonomicznych rolnictwa, zachowanie jak największej liczby gospodarstw rodzinnych i zapewnienie im równych warunków konkurencji na Jednolitym Rynku.

OPŁACALNA PRODUKCJA ROLNA ORAZ BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOSCI – zwiększenie konkurencyjności gospodarki rolno-żywnościowej.

ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH – zrównoważony rozwój obszarów wiejskich – włączenie obszarów wiejskich w obieg gospodarki europejskiej.

POLITYKA SPOŁECZNA – aktywna polityka społeczna wobec wsi i rolnictwa.

INSTYTUCJE, ADMINISTRACJA, PROGRAMOWANIE I FINANSOWANIE – sprawne i efektywne funkcjonowanie administracji publicznej, instytucji i organizacji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich, racjonalne programowanie i zapewnienie finansowania.

EDUKACJA I WIEDZA NA OBSZARACH WIEJSKICH – stworzenie warunków dla rozwoju edukacji na obszarach wiejskich oraz ciągłego upowszechniania wiedzy wśród jej mieszkańców.

Konsultacje publiczne

Departamenty Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2019 r. w ramach prac legislacyjnych konsultowały 167 różnych dokumentów. W konsultacjach wykorzystywano różne formy komunikacji: drogę pisemną, mailową, spotkania, dyskusje, Biuletyn Informacji Publicznej.

Poniżej zestawienie tabelaryczne dokumentów konsultowanych przez poszczególne komórki organizacyjne MRiRW.

Komórka organizacyjna MRiRW	Ilość konsultowanych dokumentów	Liczba organizacji, z którymi przeprowadzone były konsultacje
Departament Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii	7	115
Departament Promocji i Jakości Żywności	19	297
Departament Spraw Społecznych i Oświaty Rolniczej	59	3
Departament Rynków Rolnych	10	93
Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich	16	od 30 do 83
Departament Hodowli i Ochrony Roślin	15	190
Biuro Pomocy Technicznej	1	5
Departament Strategii i Analiz	1	Całkowita liczba organizacji jest trudna do oszacowania z uwagi na szeroki kanał dystrybucji dokumentu
Departament Płatności Bezpośrednich	30	178
Departament Gospodarki Ziemią	2	73
Departament Finansów	5	65
Departament Doradztwa i Nauki	2	4

Wsparte inicjatywy, w tym otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie realizowało w 2019 r. otwartych konkursów ofert.

Działania/projekty finansowane ze środków UE, w tym PROW 2014-2020

Rodzaj działania/projektu	Ilość organizacji, które wzięły udział w działaniu/projekcie
projekt „Odpoczywaj na wsi”	2

Patronat Ministerstwa

Patronaty honorowe udzielane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi są popularną i oczekiwaną przez organizacje formą współpracy. Przyznanie patronatu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest równoznaczne z uznaniem obejmowanego nim wydarzenia istotnym dla polityki informacyjnej resortu, podkreśla charakter oraz poziom danego przedsięwzięcia. W 2019 roku patronatem objęto 57 wydarzeń, były to:

1.	Program "Drzewo Franciszka 2019"
2.	Koncert pasyjny 14 Katedr, siedem ostatnich słów Jezusa na krzyżu. Na podstawie medytacji ks. G. Strzelczyka.
3.	Europejskie Forum Rolnicze 2019
4.	XXV edycja Ogólnopolskiego Konkursu "Rolnik - Farmer Roku".
5.	Polskie stoisko na Międzynarodowych Targach FRUIT LOGISTICA Berlin 2019.
6.	Cykl X Ogólnopolskich Turniejów Kaszub Cup.
7.	Złoty Kłos 2018.
8.	III Ogólnopolski konkurs wiedzy ekologicznej dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych "Bliżej pszczół" i IV Ogólnopolska konferencja „Pszczoła w mieście”.
9.	IX Ogólnopolski Przegląd Zespołów i Grup Kolędniczych.
10.	Wystawa gołębi rasowych i drobiu ozdobnego, połączona z pokazem ptaków egzotycznych.
11.	Krajowa Wystawa Gołębi Rasowych i Drobno Inwentarza .
12.	42. Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej "Młodzież Zapobiega Pożarom".
13.	Zrównoważone Rolnictwo w Służbie Bioróżnorodności .
14.	XV Konferencja Sadownicza w Kraśniku "Jagodowe trendy 2019".
15.	X Nadbużańskie Ziołowe Spotkania wśród szeptów, czarów i magii".

16.	Krajowe Uroczystości Wspomnienia Świętego Izydora Oracza.
17.	XIV Ogólnopolski Festiwal Pasztetników i Potraw z Gęsi.
18.	VII Wystawa Drobiu Rasowego "Najpiękniejsze Kury Świata".
19.	IX Festiwal Aktywności Społecznej i Kulturalnej Sołectw.
20.	Festiwal Land Art'u "NATURALIA".
21.	"4M" (mąka, mleko, miód, mięso).
22.	Jarmark Jakubowy.
23.	V Międzynarodowy Kongres EKO FORUM .
24.	AgroLiga 2018.
25.	IX Konwencja Stanowa Rycerzy Kolumba.
26.	Jubileuszowy Piknik Integracyjny dla Osób Niepełnosprawnych.
27.	XIII Mistrzostwa Polski Strażaków Ochotników w Ratownictwie Wodnym i Powodziowym.
28.	14. Festiwal Folkloru i Kultury Ziemi Kujawskiej i Mazowieckiej "Od Kujawiaka do Oberka".
29.	Ogólnopolski 24- godzinny Maraton Wędkarski.
30.	"Problemy polskiego rolnictwa i gospodarki żywnościowej".
31.	I Pomorska Spartakiada Kulturalno-Rekreacyjna Kół Gospodyń Wiejskich o Puchar Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
32.	Ogólnopolski konkurs "Pszczelarz Roku - V edycja.
33.	"Be smart - ratujmy pszczoły".
34.	XI Ogólnopolska Konferencja z cyklu "Pożyteczne mikroorganizmy dla nowoczesnego rolnictwa i zdrowia człowieka" pt. "Grunt to zdrowie - Probiotechnologia w dobrych praktykach rolniczych".
35.	Seminarium "Wdrażanie Dyrektywy NEC oraz konkluzji BAT w zakresie redukcji emisji amoniaku z rolnictwa".
36.	#EUnitedAgri.
37.	Finał Ogólnopolskiego Konkursu "Producent Bydła Mięsnego roku 2019".
38.	Uczta u Neptuna.
39.	IX Święto Polskiej Zielononóżki Kuropatwianej w Proszowicach.
40.	Targi Turystyczne Dolin Karpia - Promocja obszaru Doliny Karpia w oparciu o Markę Lokalną Dolina Karpia.
41.	XII Podkarpacka Konferencja Rolnictwa Ekologicznego.
42.	I Konferencja naukowa. Hodowla koni zimnokrwistych w Polsce".
43.	VI Ogólnopolski Czempionat Kuców.
44.	XVII Ogólnopolski Młodzieżowy Czempionat Koni Rasy Polski Koń Zimnokrwisty; VI Ogólnopolski Młodzieżowy Czempionat Koni Rasy Arden Polski - wystawa specjalistyczna.
45.	Ogólnopolski Młodzieżowy Czempionat Koni Sokólskich.
46.	Ogólnopolski Młodzieżowy Czempionat Koni Sztumskich.

47.	Ogólnopolskie Seminarium Naukowe "Dobrostan zwierząt futerkowych w aspekcie prawa polskiego i europejskiego".
48.	Krajowa Wystawa Koników Polskich, Czempionat Koni Rasy Wielkopolskiej, Mistrzostwa Polski Młodych Koni w Sportowych Rajdach Konnych.
49.	XXXVII Ogólnopolskie Dni Pszczelarza Bielsko-Biała.
50.	XIX Ogólnopolski Młodzieżowy Czempionat Koni Rasy Huculskiej.
51.	IV Mazowieckie Święto Indyka "INDYK SMAKUJE".
52.	III Wojewódzka Wystawa Koni Zimnokrwistych w Łuszczowie.
53.	"Święto Konia Małopolskiego" - XIII Regionalny Czempionat Hodowlany Koni Rasy Małopolskiej oraz IV Czempionat Hodowlany Koni Rasy Polski Koń Szlachetny Półkwi.
54.	"Klikowska Parada Konna" XI Wojewódzki Czempionat Hodowlany Koni Rasy Śląskiej i VIII Wojewódzki Czempionat Hodowlany Koni Rasy Polski Koń Zimnokrwisty.
55.	"Z Hucułek do Krakowa" - VIII regionalna Wystawa Specjalistyczna Koni Rasy Huculskiej oraz Kwalifikacje do Mistrzostw Polski Koni Rasy Huculskiej.
56.	XVI Mistrzostwa Polski Strażaków Ochotników Stihl Timbersports Series.
57.	XXII Narodowy Młodzieżowy Czempionat Koni Rasy Małopolskiej.

Wydarzenia z udziałem organizacji pozarządowych (warsztaty, seminaria, konferencje, spotkania, szkolenia)

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi w roku 2019 odbyło się szereg wydarzeń z udziałem organizacji pozarządowych typu warsztaty, seminaria, konferencje, szkolenia. Były to następujące wydarzenia:

Wydarzenia z podziałem na warsztaty/seminaria/konferencje/spotkania/szkolenia	Tematyka wydarzeń	Uczestnicy strony społecznej (związki branżowe, związki zawodowe, samorząd rolniczy, itp.)
Międzynarodowe warsztaty Smart Villages oraz konkurs „Moja Smart Wieś” organizowane wspólnie z Krajową Siecią Obszarów Wiejskich oraz Instytutem Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN.	Smart Villages – rozwój obszarów wiejskich.	Związek Gmin Wiejskich RP, Fundacja Wspomagania Wsi, RURBAN Wieś-Miasto-Region, IRWiR PAN, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie (Oddział w Warszawie), Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich
2 szkolenia	Konkurs nr 3/2019 dla partnerów KSOW.	Zarejestrowani i potencjalni partnerzy KSOW.

Szkolenie w zakresie ewaluacji LSR zorganizowane przez MRiRW.	Ewaluacja ex post.	Lokalne grupy działania.
Cykl 5 szkoleń	Podsumowanie prowadzonych w 2019 roku badań na rzecz rolnictwa ekologicznego, dofinansowanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.	20 organizacji zrzeszających przedstawicieli sektora rolnictwa ekologicznego, w szczególności przedstawicieli organizacji producentów i przetwórców działających w obrębie rolnictwa ekologicznego.
1 seminarium pt. „Info Day – zaproszenie do składania wniosków 2019”	Celem spotkania było omówienie praktycznych aspektów dotyczących składania propozycji programów oraz możliwości finansowania działań informacyjno-promocyjnych na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1144/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących produktów rolnych wdrażanych na rynku wewnętrznym i w państwach trzecich.	Przedstawiciele organizacji zrzeszających producentów, przetwórców i dystrybutorów, reprezentatywnych dla danej branży rolnej, jak również innych organizacji producentów lub ich zrzeszeń oraz innych organów sektora rolno-spożywczego, których celem i przedmiotem działalności jest promocja i informowanie o produktach rolnych.
1 seminarium/konferencja	Coroczne spotkanie z doradcami rolnośrodowiskowymi.	KRIR, izby rolnicze.
1 konferencja 4 seminaria	Wymiana wiedzy i dobrych praktyk w zakresie zarządzania, sieciowania i promocji produktów turystyki wiejskiej i agroturystyki, na rzecz stymulowania współpracy międzyinstytucjonalnej sektora.	m.in. przedstawiciele lokalnych i regionalnych organizacji turystycznych oraz lokalnych, regionalnych i krajowych stowarzyszeń turystyki wiejskiej i agroturystyki, a także innych instytucji i organizacji zaangażowanych w rozwój turystyki wiejskiej np.: lokalnych grup działania, świata nauki, doradztwa rolniczego oraz jednostek samorządu terytorialnego i administracji rządowej;
1 konferencja	„Gospodarowanie nawozami a ochrona wód”.	Przedstawiciele rolników, organizacji i stowarzyszeń rolniczych, doradztwa rolniczego, resortu gospodarki wodnej, resortu środowiska, Narodowego oraz wojewódzkich funduszy

		ochrony środowiska i gospodarki wodnej, instytucji naukowych oraz instytucji kontrolujących.
1 konferencja	<p>„Stan prac nad planem strategicznym WPR na lata 2021-2027”.</p> <p>Temat poświęcony stanowi prac nad projektowaniem przyszłej polityki rolnej. Uczestnicy zostali zaproszeni do dyskusji w czterech obszarach: wspierania dochodów i opłacalności produkcji rolnej; poprawy konkurencyjności poprzez modernizację i innowację; wspierania funkcji środowiskowych rolnictwa i adaptacji do zmian klimatu; wspierania rozwoju wsi, w tym zmian pokoleniowych i rynku pracy.</p>	Samorząd rolniczy- KRIR, NZSS RI Solidarność; federacje branżowe, środowiska rolnicze- Koła Gospodyń Wiejskich (KGW), Lokalne Grupy Działania (LGD); środowiska stowarzyszeń obywatelskich, ekologicznych; przedstawiciele środowisk naukowych; przedstawiciele administracji samorządowej.
„Leader dziś i jutro - Konferencja podsumowująca wdrażanie lokalnych strategii rozwoju w latach 2016-2018 i perspektywy po roku 2021.	Konferencja realizowana w ramach projektu Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, poświęcona tematyce dotyczącej funkcjonowania lokalnych grup działania oraz realizowania przez nie lokalnych strategii rozwoju w obecnej perspektywie finansowej na lata 2014-2020 oraz przyszłości inicjatywy LEADER.	Lokalne grupy działania.
2 konferencje 1 spotkanie	Przedstawienie zmian wynikających z wprowadzania do porządku prawnego nowej delimitacji obszarów z ograniczeniami naturalnymi (ONW).	Przedstawiciele Krajowej Rady Izb Rolniczych, przedstawiciele wojewódzkich Izb Rolniczych.
1 spotkanie	Omawianie problemów dotyczących ubezpieczania gospodarstw, w zakresie korzyści utraconych w związku z wstrzymaniem produkcji, w sytuacji wystąpienia choroby zakaźnej.	Zrzeszenie Rolników i Producentów "Indyk Lubuski".
1 spotkanie	Spotkanie z Prezydium KZRKiOR. Spotkanie dotyczyło dotacji celowej dla organizacji rolniczych, wyborów do izb rolniczych, funduszy promocji produktów rolno – spożywczych, powrotu KZRKiOR do struktur ponadnarodowych organizacji rolniczych.	KZRKiOR.
1 spotkanie	Spotkanie dot. zmiany przepisów dotyczących umów na dostarczenie produktów rolnych.	Organizacje producentów rolnych i przetwórców.

1 spotkanie	Prezentacja założeń dla realizacji projektu <i>Platforma Żywnościowa</i> – projekt strategiczny ujęty w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020.	Związki branżowe, producenci rolni, zakłady przetwórcze, firmy handlowe.
2 spotkania	Sytuacja na rynku trzody chlewnej, afrykański pomór świń.	Przedstawiciele Krajowej Rady Izb Rolniczych.
2 spotkania	Sytuacja na rynku wołowiny, zbóż, afrykański pomór świń PROW.	Przedstawiciele Polskiego Związku Zawodowego Rolników.
1 spotkanie	Spotkanie w zakresie wypracowania zasad realizacji Programu dla szkół w roku szkolnym 2019/2020.	Organizacje reprezentujące sektor mleczarski oraz sektor owoców i warzyw.
1 spotkanie	Spotkanie dotyczące kwestii opakowań ekologicznych w ramach realizacji Programu dla szkół.	Organizacje reprezentujące sektor mleczarski oraz sektor owoców i warzyw.
1 spotkanie	Spotkanie w zakresie opracowania planów strategicznych na lata 2021-2027 w zakresie interwencji obligatoryjnej w sektorze produktów pszczelich.	Organizacje reprezentujące sektor pszczelarski.
1 spotkanie	Spotkanie w zakresie konsultacji Krajowego Programu Wsparcia Pszczelarstwa w Polsce na lata 2020-2022.	Organizacje reprezentujące sektor pszczelarski.
1 spotkanie	Spotkanie dot. realizacji projektu strategicznego p.n. Platforma Żywnościowa.	Przedstawiciele (eksperti) związków i organizacji rolników.
3 spotkania	Spotkania uzgodnieniowe z organizacjami rolniczymi zrzeszonymi w COPA – COGECA przed posiedzeniami organów i grup roboczych COPA – COGECA.	KRIR, NSZZ RI „Solidarność”, FBZPR, ZZR „SAMOOBRONA”, ZZR „Ojczyzna”.
1 spotkanie	Spotkanie z delegacją francuskiej federacji organizacji rolniczych FNSEA. Spotkanie dotyczyło reformy WPR po 2020 r., porozumienia handlowego MERCOSUR.	NSZZ RI „Solidarność” FNSEA
1 spotkanie robocze	Ewentualne wsparcia do bydła ras mięsnych w ramach płatności bezpośrednich po roku 2020.	Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego, Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego.

Ponadto, w kontekście spotkań organizowanych przez Ministra, w których uczestniczyli przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedstawiciele MRiRW wzięli udział w blisko 20 spotkaniach, prezentując główne założenia Strategii *zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030*. Cztery z tych spotkań to były konferencje makroregionalne, dedykowane wyłącznie omówieniu działań strategicznych dla wsi, rolnictwa i rybactwa na kolejne 10 lat.

Udział organizacji pozarządowych w komitetach, grupach, radach, zespołach

Spójności działań MRiRW służy działanie zespołów, rad, grup, komitetów, powoływanych Zarządzeniami Ministra, w celu realizacji różnorodnych zadań Ministra. Funkcjonowanie ciał opiniotawczo-doradczych i organów pomocniczych Ministra pozwala włączyć w działania wszystkie zainteresowane strony, przedstawiając propozycje rozwiązań.

W MRiRW w roku 2019 funkcjonowały następujące ciała:

Rodzaj	Zakres działania	Ilość spotkań w 2019 r.	Tematyka posiedzeń
Zespół do spraw Turystyki Wiejskiej	koordynacja działań związanych z rozwojem i promocją polskiej turystyki wiejskiej i agroturystyki.	-	Brak
Rada Rolnictwa i Produkcji Ekologicznej	Organ pomocniczy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.	2	Podczas posiedzeń Rady poruszane tematy adekwatne do aktualnej sytuacji sektora rolnictwa ekologicznego, np.: założenia dotyczące perspektywy finansowej po 2020 roku, mechanizmów zintensyfikowania współpracy rolników ekologicznych, sytuacji na rynku mleka ekologicznego, analiza SWOT sektora rolnictwa ekologicznego i planowane kierunki interwencji, zmiany w Ramowym Planie Działań dla Żywności i Rolnictwa Ekologicznego oraz założenia do nowej ustawy o rolnictwie ekologicznym. W 2019 roku podjętych zostało 5 uchwał.
Grupa Robocza ds. Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich	1. Akceptacja planu działania, dwuletnich planów operacyjnych oraz ich zmian. 2. Opiniowanie sprawozdań i informacji, sporządzanych na podstawie planu działania, w ramach	2	IX posiedzenie Grupy Roboczej ds. KSOW w dniu 12 czerwca 2019 r. – tematy: 1. Sprawozdanie roczne z realizacji Planu działania KSOW za 2018 r. 2. Prezentacja zmiany dwuletniego Planu operacyjnego KSOW na lata 2018–2019. 3. Wnioski płynące z konkursu dla partnerów KSOW nr 3/2019.

	<p>okresowego przeglądu realizacji tego planu i dwuletnich planów operacyjnych, w tym wydawanie rekomendacji w sprawie ich zmian.</p> <p>3. Zapewnienie wymiany wiedzy tematycznej, analitycznej i ułatwienie współpracy pomiędzy partnerami KSOW przez możliwość tworzenia grup tematycznych na poziomie krajowym.</p>		<p>4. Procedura zgłaszania uczestników do udziału w wydarzeniach Europejskiej Sieci Obszarów Wiejskich, zasady finansowania i rozliczania kosztów oraz sprawozdawczość z wydarzeń.</p> <p>5. Prezentacja informacji z XI posiedzenia Grupy Sterującej ds. Europejskich Sieci Obszarów Wiejskich.</p> <p>6. Dyskusja dot. propozycji tematów operacji własnych do realizacji w kolejnych latach uwzględniając istotne potrzeby obszarów wiejskich.</p> <p>X posiedzenie Grupy Roboczej ds. KSOW dniu 9 grudnia 2019 r. – tematy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Prezentacja zmiany dwuletniego Planu operacyjnego KSOW na lata 2018 – 2019. 2) Przekazanie informacji na temat konkursu nr 4/2020 dla Partnerów KSOW. 3) Przekazanie informacji z ewaluacji śródkresowej PROW dot. KSOW, w tym przedstawienie zaleceń oraz wynikające z tego zmiany w Strategii komunikacji PROW 2014-2020. 4) Przekazanie informacji z samooceny KSOW. 5) Przekazanie informacji z wybranych wydarzeń organizowanych przez Europejską Sieć Obszarów Wiejskich. 6) Dyskusja nt. proponowanych zakresów tematycznych dla operacji własnych. 7) Przekazanie informacji na temat przyszłości sieci obszarów wiejskich w kolejnym okresie finansowania.
<p>Grupa Tematyczna ds. podejścia LEADER przy Grupie Roboczej ds. KSOW</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultowanie zmian w zakresie wdrażania działania M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność). 2. Konsultowanie Planów operacyjnych KSOW dla działania „Zapewnienie szkoleń i sieciowania 	<p>3</p>	<p>XI posiedzenie Grupy Tematycznej ds. podejścia LEADER w dniu 13 marca 2019 r.– tematy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stan realizacji podejścia LEADER oraz stan prac nad przyszłą perspektywą finansową. 2. Zasady zwiększania środków na wdrażanie LSR. 3. Aktualne doświadczenia we wdrażaniu RLKS w województwie kujawsko-pomorskim.

	<p>lokalnych grup działania, w tym pomoc techniczna w zakresie współpracy międzyterytorialnej i transnarodowej, ułatwianie współpracy pomiędzy LGD”.</p> <p>3. Identyfikacja dobrych praktyk i doświadczeń we wdrażaniu inicjatywy LEADER na poziomie krajowym.</p> <p>4. Monitorowanie projektów współpracy transnarodowej, w których udział biorą LGD z Polski oraz rozwój tej współpracy.</p> <p>5. Budowanie potencjału osób wdrażających inicjatywę LEADER/RLKS poprzez wymianę doświadczeń i dobrych praktyk.</p> <p>6. Nadzorowanie treści merytorycznych oraz innych informacji pojawiających się w zakładce ‘LEADER’ na stronie www.ksow.pl.</p> <p>7. Inicjowanie narzędzi ułatwiających współpracę, wymianę wiedzy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie inicjatywy LEADER.</p>		<p>4. Problemy i wyzwania w realizacji projektów współpracy w okresie programowania 2014-2020.</p> <p>5. Możliwości i potrzeby zmiany limitu (5%) dla LGD dot. projektów współpracy.</p> <p>6. Dobre praktyki w realizacji projektów współpracy w okresie programowania 2014-2020.</p> <p>XII posiedzenie Grupy Tematycznej ds. podejścia LEADER w dniach 3 i 4 czerwca 2019 r. – tematy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualny stan wdrażania podejścia LEADER w Polsce, informacje o pracach dot. przyszłego okresu programowania 2021-2027. 2. Przedstawienie wstępnych informacji z poszczególnych regionów nt. możliwości zastosowania instrumentu RLKS w kolejnym okresie programowania 2021-2027. 3. Smart Village – nowa szansa dla obszarów wiejskich. 4. Inkubatory przetwórstwa lokalnego jako ważny element wspierający przedsiębiorczość obszarów wiejskich. <p>XIII posiedzenie Grupy Tematycznej ds. podejścia LEADER w dniu 5 grudnia 2019 r. – tematy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady rozdysponowania dodatkowych środków w ramach działania LEADER objętego PROW 2014-2020. 2. Nowe podejście do ustalania dostępnych środków w ramach poddziałania 19.2 PROW 2014-2020 w kontekście kursu PLN/EUR. 3. Zmiany w zakresie poddziałania 19.3 PROW 2014-2020.
Grupa Tematyczna ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich przy Grupie Roboczej ds. KSOW	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultowanie dokumentów dotyczących funkcjonowania Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich. 2. Konsultowanie i monitorowanie Planów 	2	<p>V posiedzenie Grupy Tematycznej ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich w dniu 23 stycznia 2019 r. – tematy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżąca informacja o funkcjonowaniu Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Polsce. 2. Sprawozdanie z realizacji Planu operacyjnego KSOW na lata 2018-

	<p>operacyjnych KSOW dla działań: „Poszukiwanie partnerów KSOW do współpracy w ramach działania „Współpraca”, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 13 ustawy oraz ułatwianie tej współpracy” oraz „Działań na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich”.</p> <p>3. Identyfikacja priorytetów strategicznych i głównych obszarów działania Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR) na poziomie krajowym.</p> <p>4. Przygotowanie założeń do ewaluacji, ekspertyz i analiz dotyczących funkcjonowania Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich w Polsce.</p>		<p>2019 w zakresie działań SIR, najważniejsze zadania zaplanowane do realizacji w 2019 r.</p> <p>3. Informacja o pracach Europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa (EIP-AGRI) w 2018 r. oraz prezentacja Planu pracy na 2019 r.</p> <p>4. Aktualny stan prac w zakresie wdrażania działania „Współpraca” w ramach PROW 2014-2020.</p> <p>VI posiedzenie Grupy Tematycznej ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich w dniu 4 grudnia 2019 r. – tematy:</p> <p>1. Bieżąca informacja o funkcjonowaniu Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich oraz Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich („SIR”) w Polsce.</p> <p>2. Informacja z realizacji Planu operacyjnego w zakresie SIR na lata 2018-2019 i funkcjonowania Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz proponowane zmiany.</p> <p>3. Transfer wiedzy i innowacji w ramach WPR po 2020 r.</p> <p>4. Informacja o pracach Europejskiej Sieci Innowacji, w tym prezentacja Planu pracy na 2020 r.</p> <p>5. Aktualny stan prac w zakresie wdrażania działania „Współpraca” w ramach PROW 2014-2020.</p>
Rada do spraw hodowli koni w Polsce	Doradzanie Ministrowi RiRW w zakresie hodowli koni.	2	Omawianie kwestii dotyczących hodowli koni.
Zespół wspierający prace w zakresie projektowania rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa ze środków	Celem powołania Zespołu jest włączenie partnerów publicznych, gospodarczych i społecznych w przygotowanie Planu strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej 2021-2027 (dokument programowy, który określi sposób	brak - z uwagi, iż Zespół powołano przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zarządzeni	Brak

<p>europejskich na lata 2021–2027.</p>	<p>wdrożenia WPR na poziomie krajowym i objemie zarówno płatności bezpośrednie, jak i instrumenty wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz wsparcie w takich sektorach jak owoce i warzywa czy pszczelarski).</p>	<p>em nr 80 z dnia 12 grudnia 2019 r.</p>	
<p>Grupa robocza</p>	<p>Wspierająca Zespół do spraw opracowania Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2021-2027 w sektorze owoców i warzyw.</p>	<p>2</p>	<p>Wypracowanie rozwiązań w zakresie sektorowych interwencji oraz celu szczegółowego nr 3 WPR: Poprawa pozycji rolników w łańcuchu wartości w ramach sektora owoców i warzyw.</p>
<p>Grupa robocza</p>	<p>Wspierająca Zespół do spraw opracowania Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2021-2027 w sektorze pszczelarskim.</p>	<p>1</p>	<p>Wypracowanie rozwiązań w zakresie sektorowych interwencji oraz celu szczegółowego nr 3 WPR: Poprawa pozycji rolników w łańcuchu wartości w ramach sektora pszczelarskiego.</p>
<p>Grupa robocza</p>	<p>Wspierająca Zespół do spraw opracowania Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2021-2027 w pozostałych sektorach.</p>	<p>2</p>	<p>Wypracowanie rozwiązań w zakresie sektorowych interwencji w pozostałych sektorach oraz celu szczegółowego nr 3 WPR: Poprawa pozycji rolników w łańcuchu wartości.</p>
<p>Rada Dialogu Społecznego w Rolnictwie</p>	<p>Organ pomocniczy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p>	<p>Brak – zniesiona zarządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2019 r.</p>	<p>Brak</p>

<p>Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020</p>	<p>Zgodnie z zarządzeniem w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Komitet wspiera instytucję zarządzającą Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w procesie monitorowania, wdrażania i zarządzania Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zwanym dalej „Programem”, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bada wszelkie kwestie, które wpływają na realizację Programu; 2) dokonuje przeglądu wdrażania Programu i postępów w realizacji założonych celów, w tym wnioski z przeglądu jego wyników; 3) analizuje roczne sprawozdania z realizacji Programu i zatwierdza je przed wysłaniem do KE; 4) uczestniczy w realizacji zadań w zakresie ewaluacji poprzez: <ol style="list-style-type: none"> a) identyfikowanie i rekomendowanie obszarów badawczych, b) zapoznawanie się z okresowymi planami ewaluacji, c) zapoznawanie się z wynikami ewaluacji, w szczególności z wnioskami i rekomendacjami oraz postępami w ich realizacji; 5) konsultuje i wydaje opinię na temat kryteriów wyboru operacji; 6) opiniuje kryteria wyboru strategii rozwoju 	<p>1</p>	<p>Przedstawiono wyniki badań ewaluacyjnych dotyczących Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.</p> <p>Podjęto uchwałę w sprawie zatwierdzenia Roczno sprawozdania z wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 za rok 2018.</p> <p>Podjęto również uchwały w sprawie zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz uchwały w sprawie kryteriów wyboru operacji zaproponowanych dla działań/poddziałań/typów operacji, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.</p> <p>Przedstawiono również Informację o stanie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w tym w zakresie ram wykonania oraz zasady n+3.</p> <p>Przedstawiono informacje dotyczące Strategii komunikacji PROW 2014-2020, w tym działań informacyjnych, reklamowych i szkoleniowych.</p> <p>Przedstawiono także Informację dot. Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 r.</p> <p>Przedstawiono Informację o organizacji prac dot. projektowania programów operacyjnych współfinansowanych ze środków UE po 2020.</p> <p>Została również przedstawiona prezentacja przez przedstawiciela wojewódzkiego Zespołu analizującego szanse i zagrożenia oraz potencjalne kierunki rozwoju obszarów wiejskich wyzwania i kierunków rozwoju obszarów wiejskich woj. kujawsko-pomorskiego.</p> <p>W roku 2019 została również podjęta (zgodnie z § 6. Regulaminu Komitetu Monitorującego Program Rozwoju</p>
--	--	----------	--

	<p>lokalnego kierowanego przez społeczność;</p> <p>7) konsultuje zmiany Programu zaproponowane przez instytucję zarządzającą;</p> <p>8) przedstawia instytucji zarządzającej zalecenia dotyczące wdrażania Programu oraz monitoruje działania podjęte przez instytucję zarządzającą w następstwie zgłoszonych zaleceń;</p> <p>9) współpracuje z Krajową Siecią Obszarów Wiejskich w celu wymiany informacji o realizacji Programu;</p> <p>10) zapoznaje się z postępami w realizacji strategii komunikacyjnej oraz z planowanymi do przeprowadzenia działaniami informacyjnymi i promocyjnymi;</p> <p>11) analizuje i monitoruje działania mające na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla beneficjentów oraz przedkłada propozycje działań w tym zakresie.</p>		<p>Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020) Uchwała Nr 163 w sprawie zmian Planu finansowego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w trybie obiegowym.</p>
<p>Krajowy Komitet ds. FADN</p>	<p>1. opiniowanie planu wyboru reprezentatywnych gospodarstw rolnych, z których będą zbierane dane rachunkowe,</p> <p>2. opiniowanie sprawozdań z realizacji planu wyboru reprezentatywnych gospodarstw rolnych, z których będą zbierane dane rachunkowe,</p> <p>3. opiniowanie przygotowanej przez Instytut listy biur rachunkowych, z którymi będzie zawierał umowy</p>	<p>2</p>	<p>1. Realizacja planu wyboru próby gospodarstw rolnych dla Polskiego FADN w 2019.</p> <p>2. Szacunek dochodów gospodarstw rolnych Polskiego FADN za rok 2018.</p> <p>3. Plan wyboru próby gospodarstw rolnych Polskiego FADN dla roku 2020.</p>

	o zbieranie danych rachunkowych.		
--	----------------------------------	--	--

Ponadto, 20 lutego 2019 r. zainaugurowane zostało **Porozumienie Rolnicze**, stanowiące instytucjonalną platformę porozumienia i dialogu. Porozumienie Rolnicze powstało z inicjatywy przedstawicieli organizacji rolniczych. W ramach PR funkcjonowały poniższe zespoły tematyczne, które odbyły szereg spotkań.

- *Zespół ds. odbudowy suwerenności paszowej i ograniczenia GMO* – tematyka posiedzeń: omówienie możliwości zastępowania importowanej śrutu sojowej genetycznie zmodyfikowanej białkiem rodzimej produkcji; nawiązywanie kontaktów roboczych, celem podejmowania wspólnych inicjatyw programowych mających na celu rozpoczęcie prac badawczo-wdrożeniowych w kierunku nowych źródeł białka paszowego; ilość spotkań -3.

- *Zespół ds. biogospodarki* - tematyka posiedzeń: przegląd tematów badawczych realizowanych przez Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego w Warszawie w zakresie biogospodarki; przegląd tematów badawczych realizowanych przez Instytut Zootechniki w Balicach w zakresie biogospodarki; przegląd tematów badawczych realizowanych przez Uniwersytet Warmińsko-Mazurski-Centrum Biogospodarki i Energii Odnawialnych (CBEO); Agrobank Platforma bioinformatyczna i strategia zarządzania narodowymi zasobami genowymi roślin użytkowych – dla świadczenia usług doradztwa rolniczego; blok “Efektywność rolnictwa”: Wpływ zmiany klimatu na funkcjonowanie gospodarstw w różnych regionach Polski; działania programowe MRiRW w obszarze dostosowania rolnictwa do zmian klimatu; dziś i jutro hodowli odmian roślin rolniczych o podniesionej odporności na suszę; ilość spotkań – 5.

- *Zespół ds. stabilizacji i wsparcia rynku mięsa wołowego* – tematyka posiedzeń: aktualizacja dokumentu Strategia rozwoju rynku Polska Wołowina; analiza dokumentu zawierającego 10 propozycji Rady Sektora Wołowiny w sprawie wyeliminowania niezgodnych z prawem praktyk w zakresie uboju bydła; omawianie rozwiązań zawartych w opracowanym projekcie rozporządzenia MRiRW w sprawie niektórych wymagań weterynaryjnych, jakie powinny być spełnione przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego w rzeźniach o małej zdolności produkcyjnej, położonych na terenie gospodarstw; ilość spotkań – 3.

- *Zespół ds. infrastruktury obszarów wiejskich* – tematyka spotkań: gospodarka wodno – ściekowa na obszarach wiejskich oraz drogi lokalne; zaopatrzenia w energię elektryczną na obszarach wiejskich, zaopatrzenia w gaz ziemny na obszarach wiejskich, dostęp do sieci internetowej na obszarach wiejskich; gospodarka przestrzenna, dostęp mieszkańców wsi do edukacji szkolnej i przedszkolnej; ochrona zdrowia na obszarach wiejskich; przedsiębiorczość na obszarach wiejskich; ilość spotkań – 6.

- *Zespół ds. gospodarki wodą, zasobami i glebą* – tematyka spotkań: usprawnienia działalności spółek wodnych; uproszczenia procedur inwestycyjnych wz. gospodarki wodnej w obrębie gospodarstwa; promowania zabiegów agrotechnicznych poprawiających właściwości gleby; ilość spotkań – 3.

- *Zespół ds. stabilizacji rynku owoców i warzyw* – tematyka spotkań: współpraca w łańcuchu dostaw (zorganizowanie sektora owoców i warzyw oraz organizacje producentów owoców i warzyw); środki ochrony roślin, jakość owoców i warzyw; wymiana handlowa z krajami trzecimi; strategia rozwoju branży (zbilansowanie podaży i popytu); sytuacja popytowo-podażowa głównych produktów na rynku owoców i warzyw; instrumenty wsparcia rynków owoców i warzyw oraz nowa perspektywa WPR; projekt ustawy zmieniający ustawę o organizacji niektórych rynków rolnych oraz ustawę o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami

rolnymi i spożywczymi; monitoring upraw, znakowanie i promocja produktów owoców i warzyw; ochrona roślin w sektorze owoców i warzyw; ilość posiedzeń – 7.

- *Zespół ds. odbudowy rolnictwa na obszarach górskich* – tematyka spotkań: przedstawianie postulatów dotyczących rozwoju rolnictwa na obszarach górskich, które dotyczyły m.in. zagadnień: przetwórstwo lokalne, produkcja żywności wysokiej jakości, rozwój niszowych kierunków produkcji kapitał ludzki, dostęp do ziemi, infrastruktura, maszyny, informatyzacja, transfer wiedzy, genetyka, opłacalność, pomoc publiczna; dyskusja nad propozycjami zespołu oraz przedłożenie kolejnych np. programy upowszechnieniowo-wdrożeniowe; dyskusja nad innowacjami wzmacniającymi potencjał rolnictwa terenów górskich; ilość spotkań – 6.

- *Zespół ds. wysokiej jakości żywności* – tematyka spotkań: rozwiązania prawne, organizacyjne i finansowe ułatwiające wytwarzanie żywności najwyższej jakości; krajowe systemy jakości żywności, uznane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, działania promocyjne prowadzone przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz prezentacja Polskiego systemu żywności najwyższej jakości (PQF), ilość spotkań – 3.

- *Zespół ds. stabilizacji i wsparcia rynku chmielu, tytoniu, roślin strączkowych, nasiennictwa* - tematyka spotkań: omówienie możliwości realizacji postulatów zgłaszanych przez uczestników rynków:

1. Chmielu – w zakresie m.in.: zwiększenia potencjału produkcyjnego, jakości piwa, utrzymania wsparcia dochodów związanego z wielkością produkcji, wzmocnienia instytutów naukowych zajmujących się wprowadzeniem do uprawy nowych odmian, odejścia od konieczności certyfikowania chmielu;

2. Ziemniaków – w zakresie m.in.: ujednoczenia parametrów oceny zawartości wirusów lekkich ziemniaka, kontynuacji płatności bezpośrednich powiązanych z produkcją ziemniaków skrobiowych w latach 2021-2027;

3. Tytoniu – w zakresie m.in.: porozumień z koncernami tytoniowymi działającymi na terenie Polski, dotyczących zwiększenia zakupu surowca tytoniowego krajowej produkcji; uproszczenia formularza sprawozdawczego w ramach monitorowania rynku tytoniu; możliwości stworzenia nowej kategorii produktu tytoniowego opartego w 100% na polskim tytoniu; rozszerzenia o tytoń listy produktów, które będzie można objąć wsparciem związanym z produkcją w ramach nowej WPR na lata 2021-2027;

4. Roślin strączkowych – w zakresie m.in.: problemów dotyczących ochrony herbicydowej, fungicydowej, insektycydowej; potrzeby opracowania jednolitego systemu certyfikacji żywności, pasz i komponentów białkowych wykorzystywanych w żywieniu zwierząt; zmiany systemu dopłat do grupy roślin bobowatych uprawianych na nasiona;

5. Roślin zielarskich - w zakresie m.in.: rozszerzenia listy dozwolonych środków ochrony roślin; zmniejszenia rejestracji środków ochrony roślin; zwiększenia dopłaty do paliwa rolniczego; rozszerzenia katalogu prac w ramach umowy „Pomocnik Rolnika”; ubezpieczeń plantacji roślin;

Ilość spotkań – 3 (oraz 1 spotkanie podzespołu).

- *Zespół ds. stabilizacji i wsparcia rynku mięsa wieprzowego* – tematyka spotkań: znakowanie produktów; problematyka tuczu nakładczego; odbudowa i rozwój produkcji polskiej trzody chlewnej; działania w zakresie bioasekuracji i zwalczania afrykańskiego pomoru świń (ASF); wypłata odszkodowań z budżetu państwa w związku ze zwalczaniem ASF; nadzór sprawowany przez Inspekcję Weterynaryjną; wprowadzenie cen minimalnych i walki z cenami dumpingowymi; utworzenie polskiej giełdy, na podstawie której będą ustalone ceny skupu trzody chlewnej w Polsce; projekt ustawy o minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej w kontekście odbudowy pogłowia trzody chlewnej; wprowadzenie obowiązkowych ubezpieczeń produkcji zwierzęcej od chorób

zakaźnych dotowanych przez państwo; projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie niektórych wymagań weterynaryjnych, jakie powinny być spełnione przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego w rzeźniach o małej zdolności produkcyjnej, położonych na terenie gospodarstw; ilość spotkań – 3.

Priorytetowe zadania publiczne

W zakresie zadania INSTYTUCJE, ADMINISTRACJA, PROGRAMOWANIE I FINANSOWANIE – sprawne i efektywne funkcjonowanie administracji publicznej, instytucji i organizacji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich, racjonalne programowanie i zapewnienie finansowania, zaliczanego do *Priorytetowych zadań publicznych*, w 2019 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi udzielił Krajowej Radzie Izb Rolniczych dotacji celowej przeznaczonej na dofinansowanie kosztów związanych z uczestnictwem niektórych organizacji rolniczych w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej w wysokości 4 mln zł. Ze środków dotacji celowej została wsparta działalność na forum ponadnarodowym 10 organizacji rolniczych: Krajowej Rady Izb Rolniczych, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, NSZZ RI „Solidarność”, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, Związku Zawodowego Rolnictwa SAMOOBRONA, Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych, Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych oraz Związku Młodzieży Wiejskiej.

Dotacja obejmowała dofinansowanie składek członkowskich, kosztów obsługi w języku polskim prac w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej, kosztów uczestnictwa w konferencjach, kongresach, posiedzeniach organów i grup roboczych ponadnarodowych organizacji rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej oraz kosztów funkcjonowania prowadzonego przez Krajową Radę Izb Rolniczych biura w Brukseli, obsługującego izby rolnicze oraz organizacje rolnicze w zakresie ich uczestnictwa w Komitecie Rolniczych Organizacji Zawodowych (COPA) oraz w Głównym Komitecie Spółdzielczości Rolniczej (COGECA).

W zakresie zadania EDUKACJA I WIEDZA NA OBSZARACH WIEJSKICH – *stworzenie warunków dla rozwoju edukacji na obszarach wiejskich oraz ciągłego upowszechniania wiedzy wśród jej mieszkańców*, konsultowane dokumenty dotyczyły zarządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie przekształcenia czteroletnich techników w pięcioletnie technika (53 zarządzenia), w sprawie utworzenia Centrum Kształcenia Ustawicznego (5 zarządzeń) oraz w sprawie zasad rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć, zasad udzielania i rozmiaru obniżek oraz przyznawania zwolnień od obowiązku realizacji zajęć nauczycielom zatrudnionym w szkołach i placówkach, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa (1 zarządzenie). Powyższe konsultacje zostały przeprowadzone z oświatowymi związkami zawodowymi (Związek Nauczycielstwa Polskiego, NSZZ „Solidarność”, Wolny Związek Zawodowy Solidarność – Oświata), co wynikało z przepisów prawa oświatowego.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi, jako że dotyczyła PROW 2014–2020, koncentrowała się wokół ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH. W roku 2019 Minister ogłosił dwa konkursy dla partnerów KSOW na wybór operacji, które były realizowane w 2019 r. (konkurs nr 3/2019)

oraz które będą realizowane w 2020 i 2021 r. (konkurs nr 4/2020). W ramach konkursów mogą być realizowane operacje, które dotyczą następujących działań planu działania KSOW na lata 2014–2020:

- 1) działanie 3 „Gromadzenie przykładów operacji realizujących poszczególne priorytety Programu”;
- 2) działanie 4 „Szkolenia i działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla Lokalnych Grup Działania (LGD), w tym zapewnianie pomocy technicznej w zakresie współpracy międzyterytorialnej i międzynarodowej”;
- 3) działanie 5 „Poszukiwanie partnerów KSOW do współpracy w ramach działania „Współpraca”, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 13 ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFRROW w ramach PROW na lata 2014–2020 oraz ułatwianie tej współpracy” (tylko w ramach konkursu nr 3/2019);
- 4) działanie 6 „Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju”;
- 5) działanie 9 „Wspieranie współpracy w sektorze rolnym i realizacji przez rolników wspólnych inwestycji”;
- 6) działanie 10 „Organizacja i udział w targach, wystawach tematycznych na rzecz prezentacji osiągnięć i promocji polskiej wsi w kraju i za granicą”;
- 7) działanie 11 „Aktywizacja mieszkańców wsi na rzecz podejmowania inicjatyw służących włączeniu społecznemu, w szczególności osób starszych, młodzieży, niepełnosprawnych, mniejszości narodowych i innych osób wykluczonych społecznie”;
- 8) działanie 12 „Identyfikacja, gromadzenie i upowszechnianie dobrych praktyk mających wpływ na rozwój obszarów wiejskich”;
- 9) działanie 13 „Promocja zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich”.

Operacje partnerów KSOW mogły dotyczyć następujących tematów:

- 1) aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich w celu tworzenia partnerstw na rzecz realizacji projektów nakierowanych na rozwój tych obszarów, w skład których wchodzi przedstawiciele sektora publicznego, sektora prywatnego oraz organizacji pozarządowych;
- 2) upowszechnianie wiedzy w zakresie innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich (tylko w ramach konkursu nr 3/2019);
- 3) upowszechnianie wiedzy w zakresie tworzenia krótkich łańcuchów dostaw w rozumieniu art. 2 ust. 1 akapit drugi lit. m rozporządzenia nr 1305/2013 w sektorze rolno-spożywczym;
- 4) upowszechnianie wiedzy w zakresie systemów jakości żywności, o których mowa w art. 16 ust. 1 lit. a lub b rozporządzenia nr 1305/2013;
- 5) upowszechnianie wiedzy w zakresie optymalizacji wykorzystywania przez mieszkańców obszarów wiejskich zasobów środowiska naturalnego;
- 6) upowszechnianie wiedzy w zakresie dotyczącym zachowania różnorodności genetycznej roślin lub zwierząt;
- 7) wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich przez podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności w obszarze małego przetwórstwa lokalnego lub w obszarze rozwoju zielonej gospodarki, w tym tworzenia nowych miejsc pracy;
- 8) wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich przez podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności w obszarach innych niż wskazane w pkt. 7;
- 9) promocja jakości życia na wsi lub promocja wsi jako miejsca do życia i rozwoju zawodowego;
- 10) wspieranie rozwoju społeczeństwa cyfrowego na obszarach wiejskich przez podnoszenie poziomu wiedzy w tym zakresie;

- 11) wspieranie tworzenia sieci współpracy partnerskiej dotyczącej rolnictwa i obszarów wiejskich przez podnoszenie poziomu wiedzy w tym zakresie;
- 12) upowszechnianie wiedzy dotyczącej zarządzania projektami z zakresu rozwoju obszarów wiejskich;
- 13) upowszechnianie wiedzy w zakresie planowania rozwoju lokalnego z uwzględnieniem potencjału ekonomicznego, społecznego i środowiskowego danego obszaru.

Począwszy od 2019 r. MRiRW opracowuje dokumentację konkursową i ogłasza konkurs, ale nie uczestniczy już w ocenie i wyborze operacji składanych w konkursie przez partnerów KSOW, jak również nie refunduje kosztów z tytułu realizacji tych operacji. Zadania te w całości wykonują samorządy województw na poziomie regionalnym oraz Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oddział w Warszawie na poziomie krajowym.

Podjęte w 2019 r. działania, dotyczące organizowanych spotkań oraz prowadzonych konsultacji publicznych projektowanych aktów prawnych, dotyczących realizacji płatności bezpośrednich oraz wybranych działań PROW, wpisywały się w następujące zagadnienia Programu:

- WSPÓLNA POLITYKA ROLNA I WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA,
- OPŁACALNA PRODUKCJA ROLNA ORAZ BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI,
- ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH,

Celem ww. działań było zapewnienie m.in.:

- stabilizacji warunków ekonomicznych rolnictwa i zapewnienie równych warunków konkurencji na Jednolitym Rynku,
- utrzymania opłacalności produkcji (zachowanie konkurencyjności) skutkującego zachowaniem liczby gospodarstw, w tym gospodarstw rodzinnych,
- zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

Inne formy współpracy

1. Od wielu lat Związek Polskie Mięso realizuje program „Ambrozja Smaku”, który odbywa się pod patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Projekt skierowany jest do dyplomatów akredytowanych w Polsce, ma na celu popularyzację polskich mięs i polskich tradycji kulinarnych. MRiRW udziela wsparcia przedsięwzięciu poprzez przekazywanie rekomendacji do udziału w wydarzeniu do wszystkich placówek zagranicznych akredytowanych w Polsce;

2. MRiRW organizuje każdego roku spotkania noworoczne z korpusem dyplomatycznym. W przygotowania zaangażowane są organizacje branżowe sektora rolno-spożywczego. Przedstawiciele organizacji także uczestniczą w spotkaniu, podczas którego mają okazję zaprezentować swoje produkty i nawiązać kontakty z przedstawicielami korpusu dyplomatycznego akredytowanymi w Polsce i odpowiedzialnymi za kwestie rolne bądź handlowe;

3. W ramach prowadzonej współpracy z sektorem pozarządowym MRiRW bierze udział m.in. w działaniach wspierających nawiązywanie współpracy międzynarodowej przez organizacje branżowe sektora rolno-spożywczego. Celem tych działań jest dywersyfikacja obecnych kierunków polskiego eksportu i otwieranie nowych rynków zbytu albo asortymentowego poszerzenia istniejących możliwości eksportowych na częściowo otwartych rynkach, służących integracji działań promocyjnych, realizowanych na rynkach krajów trzecich.

Zadania z tego zakresu są realizowane m.in. poprzez:

- promowanie rozwoju międzynarodowych kontaktów biznesowych między organizacjami branżowymi sektora rolno-spożywczego;
- prezentacje, w rozmowach z partnerami zagranicznymi, polskich postulatów w zakresie dostępu do rynku, zgłaszanych przez organizacje branżowe sektora rolno-spożywczego;
- udział przedstawicieli Kierownictwa MRiRW w spotkaniach i rozmowach z przedstawicielami polskich organizacji branżowych przy okazji wizyt zagranicznych, np. podczas wydarzeń o charakterze targowo-wystawienniczym.

4. W ramach mechanizmu wspierania udziału polskich organizacji rolniczych w strukturach ponadnarodowych organizacjach rolniczych, reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej przed posiedzeniami gremiów tych struktur, organizowane są w kraju spotkania uzgodnieniowe z udziałem przedstawicieli organizacji rolniczych i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, celem przedyskutowania zaproponowanych w agendach tematów i wypracowania wspólnych stanowisk, które następnie prezentowane są przez polskie organizacje rolnicze podczas ww. spotkań. Konsultacje te stanowią merytoryczne wsparcie dla tych organizacji.

5. Przygotowano plan działań informacyjno-promocyjnych resortu rolnictwa, ujmujący priorytetowe rynki zbytu polskich produktów rolno-spożywczych. W siedzibie MRiRW w dniu 19 lipca 2019 r. zostało zorganizowane spotkanie z przedstawicielami podmiotów oraz organizacji pozarządowych związanych z sektorem rolno-spożywczym. Spotkaniu towarzyszyła dyskusja dotycząca priorytetowych rynków zbytu polskiej żywności wysokiej jakości oraz nowych perspektywicznych rynków zbytu, które są na etapie otwierania się na polskie produkty rolno-spożywcze. W przypadku niektórych rynków zagranicznych wskazano zasadność zorganizowania misji gospodarczych, zamiast udziału w wydarzeniach targowo-wystawienniczych w danym kraju.

Podsumowanie

Rok 2019 był drugim rokiem funkcjonowania Programu współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z organizacjami pozarządowymi.

Ilość spotkań i wydarzeń z udziałem organizacji pozarządowych pokazuje szeroką współpracę MRiRW z organizacjami.

Departamentem koordynującym współpracę z organizacjami pozarządowymi jest Departament Oświaty i Polityki Społecznej Wsi (poprzednio Departament Spraw Społecznych i Oświaty Rolniczej).

DYREKTOR DEPARTAMENTU

Robert Jakubik

21 KWI. 2020

